

Vård och omsorg

Senast uppdaterad: 2019-08-26

Särskilt boende i Sundsvall

Kommunen har olika typer av särskilt boende. Boende för äldre, för personer med funktionshinder och personer med psykisk ohälsa. Dessa är utspridda över den geografiska kommunen men de flesta återfinns i tätorten Sundsvall. Det råder i huvudsak en balans mellan platserna och behoven. I själva Sundsvall finns det ett behov av fler platser både för äldre men även lägenheter för personer som omfattas av LSS, Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, och SoL (socialpsykiatri) Socialtjänstlag (2001:453). Dock saknas serviceboende i Kovland och Njurundabommen.

Det finns olika typer av särskilt boende:

Boende för äldre

- Serviceboende
- Äldreboende
- Trygghetsboende, Plusboende och liknande

Kommunen ansvarar för att erbjuda platser på serviceboende och äldreboende.

Trygghetsboende, plusboende och liknande är något som fastighetsbolag kan erbjuda sina hyresgäster. Totalt finns ca 1162 boendeplatser för äldre.

LSS-boende

- Gruppboende, ofta med större vårdbehov
- Serviceboende, kan vara vanliga lägenheter

Idag finns ca 285 LSS-boende platser

Boende som omfattas av SoL.

Oftast vanliga lägenheter. Totalt finns ca 77 SoL platser.

Lagar, regler och normer

Enligt LSS är kommunen skyldig att informera om lagen och se till att de personer som lagen gäller för får den hjälp de behöver, om de behöver sådan hjälp i sin livsföring och om deras behov inte tillgodoses på annat sätt. Insatser enligt denna lag ska ges den enskilde endast om han eller hon begär det.

Enligt SoL 5 kap 5§ ska kommunen inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor som behöver särskilt stöd.

Enligt SoL 5 kap 7§ ska kommunen inrätta bostäder med särskild service för dem som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring och behöver ett sådant boende.

Kommunala beslut

Enligt Landsbygdsprogrammet ska ett äldreboende finnas i minst en serviceort i varje kommundel. I Njurundabommen och Kovland saknas äldreboende (2019).

Miljöstrategiska programmet med underliggande styrdokument (ej beslutat men remissversion finns).

Särskilt boende– trender och jämförelser

Det finns önskemål om att bo kvar i den del av staden där man redan bor när det blir dags att flytta till äldreboende eller serviceboende. Det är inte alltid möjligt att erbjuda plats där den sökande vill bo. Det råder en hälsovåg och människor är friskare längre upp i åldrarna idag. Detta innebär att man kan bo kvar i sitt vanliga boende längre upp i åldern än tidigare.

LSS-boende kan med fördel integreras i samma byggnad som ”vanliga” bostäder. Den som bygger hyresrätt ska erbjuda Socialtjänsten 10 % av beståndet till LSS-boende. Detta villkor skrivs in i kommunens markavtal med entreprenören när det gäller hyreslägenheter.

De två viktigaste faktorerna att hantera för framtiden är ensamhet och säkerhet.

Aktuella anspråk och konflikter

Det är generellt svårt att hitta ytor för särskilt boende i tätorten Sundsvall. Det är möjligt att kombinera särskilt boende med andra typer av boende och verksamheter.

Äldreboende

Mellan åren 2021-2030 uppskattas behovet till ca 380 nya permanenta äldreboendeplatser. Behovet av platser är i huvudsak i de mer centrala delarna av Sundsvall. På landsbygden finns en balans mellan antal platser och antal äldre även fram till 2030. Faktorer som kan påverka prognosen är:

- Resurserna inom hemtjänsten
- Tillgången till alternativa boendeformer på bostadsmarknaden såsom exempelvis trygghetsboende, plusboende m.m.
- Socialtjänstens möjligheter att genom olika insatser avlasta anhöriga
- Samarbetet med landstinget Västernorrland och sjukvårdens resurstillgångar i form av rehabiliteringsinsatser och vårdplatser

- Det förebyggande arbetet i form av rehabiliteringsinsatser och bostadsanpassningar i ordinärt boende.
- Medicinska framsteg, exempelvis mediciner mot utvecklandet av Alzheimer
- Tillgången till tekniska hjälpmedel för stöd i det vardagliga livet

Utöver dessa faktorer påverkar även den framtida befolkningsökningen och åldersstrukturen behovet av platser.

LSS-boende

Mellan åren 2021-2030 uppskattas behovet till ca 15 nya LSS-boendeplatser. Faktorer som kan påverka prognosen är:

- Befolkningstillväxten
- Att personer med funktionsnedsättningar i större omfattning väljer, eller erbjuds, alternativa boendeformer och stödinsatser
- Att villkoren för alternativa stödinsatser förändras – LSS utredningen
- Tillgången till bostäder på den ordinarie bostadsmarknaden
- Tillgången till tekniska hjälpmedel för stöd i det vardagliga livet.
- Ökat behov av boende för barn/unga och vuxna som idag bor hemma
- Kommande behov av boende för personer, som i vuxen ålder, drabbas av förvärvade hjärnskador
- Stigande åldersstruktur– nuvarande boenden ej anpassade för ett ökat omvårdnadsbehov och hjälpmedel

SoL-boende

Mellan åren 2021-2030 uppskattas behovet till ca 25 nya SoL-boendeplatser. Faktorer som kan påverka prognosen är:

- Befolkningstillväxten
- Att personer i större omfattning väljer, eller erbjuds, alternativa boendeformer och stödinsatser
- Att villkoren för alternativa stödinsatser förändras
- Tillgången till bostäder på den ordinarie bostadsmarknaden
- Tillgången till tekniska hjälpmedel för stöd i det vardagliga livet.
- Stigande åldersstruktur– nuvarande boenden ej anpassade för ett ökat omvårdnadsbehov och hjälpmedel

Generellt är det svårare att hitta lägenheter för LSS och SoL jämfört med en som söker lägenhet själv. I den situation som råder nu med ett högt tryck på små och billiga hyresrätter blir detta ännu svårare för LSS och SoL boende.